

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky.....	9
3.4	Organizace chodu.....	10
3.5	Řízení mateřské školy.....	12
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	12
3.7	Spoluúčast rodičů.....	13
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	15
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
4	Organizace vzdělávání.....	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	18
5.1	Zaměření školy.....	18
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	19
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	19
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	20
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	21
6	Vzdělávací obsah.....	22
6.1	Integrované bloky.....	22
6.1.1	Na cestě za poznáním.....	22
6.1.2	Na cestě do přírody.....	34
6.1.3	Na cestě k domovu.....	42
6.1.4	Na cestě za tradicemi.....	52
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	59
7	Systém evaluace.....	63

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Na společné cestě

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Šindlovy Dvory

SÍDLO ŠKOLY:

Šindlovy Dvory 40, České Budějovice, 37001

Adresa pracoviště: Litvínovice 49, České Budějovice, 37001

KONTAKTY:

e-mail: reditel@zssindlovydvory.cz,

web: <http://www.zssindlovydvory.cz/>

REDIZO: 650032128

IČO: 75000709

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Jakub Jareš

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Kamila Gucko

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Litvínovice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Litvínovice 39, 370 01 České Budějovice

KONTAKTY:

mail: starosta@litvinovice.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 3 roky od 6.1.2020

ČÍSLO JEDNACÍ: ZŠMŠ/193/2019

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 12. 12. 2019

.....
ředitel školy

Mgr. Jakub Jareš

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 16

Počet tříd: 1

Počet pracovníků: 3

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Škola se nachází uprostřed rodinné zástavby, v klidné lokalitě u parku Stromovka. Škola je postavena na strategicky výhodném místě nedaleko zastávky MHD č.16.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova mateřské školy je starším řadovým rodinným domem. Jedná se o podsklepenou přízemní budovu s půdou. Na budovu mateřské školy navazuje oplocená zahrada. Mateřská škola je jednotřídní s kapacitou 16 dětí. A v současné době se jedná o odloučené pracoviště Základní školy v Šindlových Dvorech. Pracují zde dvě učitelky a jedna provozní pracovnice

Dopravní dostupnost školy:

Škola je postavena na strategicky výhodném místě nedaleko zastávky MHD č.16. Před školou je několik parkovacích míst vyhrazených škole.

Informace z historie školy:

Mateřská škola v Litvínovicích je školou s mnohaletou tradicí – byla otevřena v roce 1929, když ministerstvo školství a osvěty vyhovělo žádosti školy a výnosem ze dne 30. 8. 1929 povolilo její zřízení. Škola byla umístěna v přízemí statku paní Lieblové za roční nájemné 900 Kč. Správu mateřské školy vedl řídící učitel Břetislav Jindra. V září 1939 byl zatčen a německou policií odvezen do koncentračního tábora a MŠ byla přidělena do správy obecné školy v Šindlových

Dvorech. Na jaře 1945 byl provoz mateřské školy kvůli náletům přerušen a obnoven byl až 1. 6. 1945. Teprve 7. 4. 1947 byla mateřská škola přemístěna do budovy číslo popisné 49, ve které funguje dodnes. .

Začátkem roku 2016 byla provedena asanace sklepních prostor, což eliminovalo vlhkost v budově. Dále během prázdnin 2016 proběhla v prostorách školy rekonstrukce – výměna sanitárního zařízení - mimo WC, obkladů a kuchyňské linky. Ze zahrady byly též odstraněny staré kovové houpačky a nevyhovující kolotoč. Ve spolupráci se zřizovatelem se bude i nadále pokračovat v opravách a obnově školy.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Třída je rozdělena do dvou částí – HRACÍ ZÓNA – volná plocha koberce (určená pro stavby ze stavebnic, pohybové aktivity a cvičení) a hrací koutky (dětská kuchyňka, obchod, a dětem dostupná knihovnička). ZÓNA SE STOLKY – tento prostor je určený pro klidové činnosti (drobné stavebnice, výtvarné činnosti a další klidové aktivity) a je využívána jako jídelna. Hračky i ostatní pomůcky jsou dětem volně přístupné a jsou umístěny tak, aby na ně děti dosáhly a mohly si samy vybírat činnosti, pro které se rozhodly a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Hračky a pomůcky pro dvouleté děti jsou umístěny ve spodních skříňkách. Drobný materiál je umístěn mimo dosah dvouletých dětí. Také pomůcky, které jsou pro dvouleté děti nebezpečné, jsou uloženy tak, aby k nim tyto děti neměly přístup. Vybavení hračkami a pomůckami je průběžně obnovováno a doplňováno dle finančních možností a pedagogy plně využíváno

Dětský nábytek (stolečky a židličky), tělocvičné náradí, zdravotně hygienické zařízení (dětská umývárna i toalety prošly v létě 2016 rekonstrukcí) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Ve třídě je dostatek úložného prostoru pro ukládání hraček, výtvarného a didaktického materiálu. Dětská lehátka na spaní jsou stohovatelná a tudíž zabírají menší prostor.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům, děti se tak dle svých možností a schopností podílí na výzdobě školy

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity - pro pohybové vyžití dětí je zahrada vybavena pískovištěm, průlezkovou sestavou, klouzačkou, zastřešeným prostorem pro pobyt za deště se stolkem a lavičkami, prostorem se zpevněnou plochou a basketbalovým košem. Děti mohou využívat i další pomůcky skladované v plechovém zahradním skladu.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů - čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin. Všechno tělovýchovné náradí a herní prvky ve třídě i na zahradě jsou pravidelně kontrolovány. Vstup do mateřské školy je zajištěn videotelefonem s magnetickou pojistkou - která zamezuje samovolnému odchodu dětí ze školky.

Záměry:

- *Upravit prostory ve školce vhodně pro dvouleté děti – relaxační koutek, koše na pleny, přebalovací pult, nočníky*
- *Vybavit školku hračkami vhodnými pro děti od dvou let – manipulační hračky, hmatové pomůcky, dvoudílné puzzle atd.*
- *Upravit prostory ve školce vhodně pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami – bezbariérový přístup, relaxační zóna (dlouhodobý záměr)*
- *Vybavit mateřskou školu kompenzačními pomůckami, speciálními pomůckami a hračkami pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a hračkami a pomůckami pro nadané děti*
- *Vybavit zahradu dalšími herními prvky – dětský domeček, sportovní náčiní*
- *Rekonstrukce WC, podlahových ploch, výměna koberce*

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava – pokrmy jsou připravovány zdravou technologií (školní kuchyně je po rekonstrukci, moderně vybavená) a do naší mateřské školy dováženy ze školní jídelny v Šindlových Dvorech. Dětem je nabízeno čerstvé ovoce a zelenina. Děti mají možnost zvolit si velikost porce (do jídla nikoho nenutíme, děti se snažíme vhodně motivovat, aby alespoň ochutnaly). Dvouletým dětem je strava nabízena dle možnosti školky individuálně dle jejich potřeb. . Ve třídě i venku mají děti stále k dispozici tekutiny – pitný režim – možnost výběru ze dvou druhů – čaj (šťáva) nebo voda, které si sami nalévají. Venku nabízíme dětem v létě pouze vodu - minimalizace nebezpečí bodnutí vosou a v chladném počasí pak čaj v termosce. Na zahrádce pěstujeme bylinky a vyrábíme si svůj vlastní mátový čaj. Mezi jídly jsou dodržovány 3 hodinové intervaly. Děti si sami připravují prostírání, talíře a příbory a jsou vedeny k tomu, že o žádném jídle ošklivě nemluvíme.

Je zajištěn pravidelný řád, který lze přizpůsobit aktuální situaci a potřebám dětí. Venku děti tráví dostatek času (2 hodiny) – dopoledne i odpoledne. *Děti* mají dostatek volného pohybu nejen na školní zahradě, ale i ve školce. S dětmi každý den cvičíme a zařazujeme pohybové hry. Ve školce mají děti vhodné oblečení - pláštěnky, holinky. Ven chodíme téměř za každého počasí (výjimku tvoří přírodní překážky jako náledí, vichřice, inverze, kroupy). Situaci vždy vyhodnocujeme podle aktuálních klimatických podmínek. Děti jsou otužovány (prostředí mateřské školy není přetápěno, pravidelně zajišťujeme výměnu vzduchu). Ve školce se také děti učí návyku čistit si zuby po jídle – každý si po obědě, před odchodem domů, nebo na lehátko vyčistí zuby. Za čistotu a výměnu zubních kartáčků zodpovídají rodiče.

Respektujeme individuální potřebu spánku každého dítěte – těm s nižší potřebou spánku je po přečtení pohádky a krátké relaxaci nabídnut jiný klidový program, nesmí však svým chováním rušit ostatní děti, které mají potřebu spánku a spí. Dvouleté děti mohou dle možnosti školky odpočívat, eventuálně spát i během dne dle jejich potřeb.

Všichni zaměstnanci jsou řádně proškoleni v rámci BOZP. Pro prevenci úrazů jsou sportovní a tělovýchovná náčiní pravidelně kontrolována. Ve školce si učitelky společně s dětmi stanoví „PRAVIDLA“, která zvýší bezpečnost dětí při pobytu v mateřské škole, ale i mimo školu. Děti jsou průběžně upozorňovány a seznamovány s možnými nebezpečími.

Učitelky se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Záměry:

- Aktualizovat sportovní vybavení školky uvnitř i vendu
- Realizovat tvorbu hmatového chodníčku na zahradě
- inovovat výběr vhodných jídel pro předškolní děti a jejich úpravy - řešit se školní jídelno
- Zajistit překrývání učitelek nejenom na vycházky, aby bylo možné nechat individuálně odpočívat dvouleté děti

3.3 Psychosociální podmínky

Snažíme se, aby třída byla pro děti kamarádkým společenstvím, ve které panuje přátelská atmosféra, učitelé jsou dětem i rodičům partnerem. V komunikaci s dětmi a rodiči upřednostňujeme vstřícnou, efektivní, podporující, sympatizující, empatickou a naslouchající komunikaci. Všichni zaměstnanci školy (učitelky i provozní pracovnice) vytváří dětem takové prostředí, kde se budou cítit spokojeně, bezpečně a kde vládne atmosféra pohody a klidu. Učitelé v naší školce se snaží respektovat individuální, vývojové a lidské potřeby dětí a reagovat na ně. Také jsou dětem průvodcem v jejich naplňování. Učitelé počítají s aktivní spoluúčastí dítěte a jeho samostatným rozhodováním a děti v jejich samostatných pokusech podporují. Vyhýbáme se negativním slovním komentářům a proroctvím. Na děti netlačíme, dáváme jim dostatečný prostor, nespěcháme na ně, vedeme je k samostatnosti, podporujeme přirozený rozvoj jejich sebedůvěry. Nepřetěžujeme je.

Nově příchozím dětem umožňujeme dostatečně dlouhý prostor pro jejich adaptaci ve škole viz kapitola Organizace chodu.

Dětem dáváme dostatečnou volnost a svobodu, přesto však musejí ve škole dodržovat potřebný řád – samy se podílejí na vytváření pravidel soužití. Tyto pravidla jsou společně vytvořena formou piktogramů, srozumitelných pro všechny a vyvěšena na místech, kterých se to týká. Pravidla ve školce dodržujeme všichni, nejenom děti.

Všechny děti ve třídě mají stejná práva, možnosti, nikdo není zvýhodněn či znevýhodněn – všichni mají rovnocenné postavení.

Děti jsou o všem včas informovány, vědí, co bude následovat a nejsou tak stresovány nečekanými přechody mezi jednotlivými činnostmi nebo jinými změnami.

Velkou pozornost věnujeme vztahům dětí ve třídě. Učitelé jdou dětem svým chováním (ohleduplnost, zdvořilost, laskavost, vzájemná pomoc a podpora, autentičnost...) vzorem a tím je nenásilně ovlivňují v jejich prosociálním chování. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Společně s učitelkou si děti vytváří pravidla a rituály, která se učí respektovat. Nastavená pravidla ve školce pomáhají minimalizovat riziko úrazu. Při práci s dětmi respektujeme Maslowovu pyramidu potřeb.. Plánování všech činností vychází ze zájmu dětí a jejich individuálních potřeb. Také zařazovány prosociální témata a hry jako prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí. V případě aktuální situace ihned.

Nabízíme rodičům poradenský servis a různé osvětové aktivity, které se týkají výchovy.

Záměry:

- Navázat užší spolupráci s PPP, SPC, speciálním pedagogem..

3.4 Organizace chodu

Organizace chodu mateřské školy se řídí směrnicemi ředitele školy, Provozním řádem školy, Školním řádem a dalšími právními předpisy. Školní řád vymezuje práva a povinnosti zákonných zástupců, kterými jsou povinni se řídit. Všichni rodiče se seznámí se školním řádem (na zahajovací schůzce, nástěnce, nebo přímo zapůjčením či z internetových stránek), aby znali svá práva a povinnosti, potvrdí to svým podpisem. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí Školským zákonem, Vyhláškou č.14/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Směrnicí ředitelky školy o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Termín podávání žádostí k předškolnímu vzdělávání na další školní rok je vždy zveřejněn na webových stránkách školy, na venkovní vývěsce školy.

V naší školce, jak my říkáme zeleném domečku, nacházejí děti potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Nově přichozím dětem umožňujeme dostatečně dlouhý prostor pro jejich adaptaci ve škole.

Náš adaptační plán

Jeho délka je závislá na sociální vyspělosti dítěte a na požadavcích zákonných zástupců. Adaptační proces začíná již před zahájením nástupu dítěte do mateřské školy. Po předchozí telefonické domluvě si můžou rodiče společně s dítětem přijít prohlédnout prostory třídy. Děti se seznámí se svojí značkou, místem v šatně, místem u stolečku apod. Prvních 5 dní nástupu do mateřské školy mohou přijít děti společně s rodiči (dle potřeby a možnosti rodičů) a s dítětem ve školce pobýt. Naším cílem je vytvořit dětem bezpečnou podporu v novém prostředí a umožnit jim nenásilný přechod z rodinného prostředí do prostředí mateřské školy.

Denní řád je dostatečně pružný, vychází z potřeb a přání dětí – pevně stanovené časy jsou pouze pro podávání jídla. Děti mají dostatek času pro spontánní hru, její dokončení nebo následné pokračování. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity a pohybové hry.

Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:00.

Učitelky se během této doby plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Podíl spontánních a řízených činností je vyvážený. S dětmi pracujeme individuálně, skupinové i frontálně. Činnosti jsou plánovány tak, aby vycházely z potřeb a zájmu dětí. Plánovaná témata jsou volena aktuálně a dle potřeb dětí. Děti jsou při činnostech podněcovány k vlastní aktivitě a hledání nových možných řešení. Obtížnost činnosti je volena adekvátně věku - a náročnost je strukturována - starší děti mají složitější úkol a mladší děti jeho lehčí verzi. Na děti netlačíme, pracují svým tempem.

Pokud dítě potřebuje, má možnost uchýlit se do klidného koutku na relaxační polštář , nebo lavičku a neúčastnit se společných činností .

Uspořádání dne:

6:30 – 8:30 scházení dětí do 8:15, spontánní činnosti, hry, individuální práce

8:30 – 8:45 ranní zdravotní cvičení

8:45 - 9:00 svačina

9:00 - 9.30 řízené činnosti – individuální, skupinové,

9:30 – 11:30 příprava na pobyt venku, pobyt venku

11:30 – 12:30 oběd, hygiena, příprava na odpočinek

12:30 – 13:15 četba (vyprávění) pohádek, poslech relaxační hudby, individuální odpočinek

13:15 - 14.15 klidové činnosti nespících dětí, spánek, postupné vstávání

1 4:15 – 14:30 svačina

14:30 – 16:00 hry dle zájmu dětí, za příznivého počasí na školní zahradě

V naší školce nepřekračujeme stanovený počet 16 dětí ve třídě a spojování tříd je maximálně omezeno, většinou v případě nemoci učitelky. Vybavení školky a pomůcky jsou dle možností a rozpočtu školy pravidelně obměňovány.

Záměry:

- Nákup nových didaktických pomůcek např. dle pedagogika Franze Ketta

3.5 Řízení mateřské školy

Každý pracovník školy má jasně vymezené povinnosti, pravomoci a úkoly. Všichni zaměstnanci spolupracují, vzájemně si pomáhají. Na vypracování ŠVP se podílejí všichni zaměstnanci školy. Ředitel školy podporuje spoluúčast všech zaměstnanců při rozhodování o zásadních otázkách života školy, respektuje jejich názory. Ve škole je vytvořen funkční informační a komunikační systém školy - Porady vedoucích pracovníků, Pedagogické rady, Pracovně provozní porady, Outlook.- sdílený kaledář, mail.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy vychází z předchozí analýzy a využívá zpětnou vazbu - diagnostika dětí, evaluace tématických celků, hodnocení podmínek vzdělávání, dotazníky pro rodiče, rozhovory, náměty...

Z výsledků kontrolní a evaluační činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Na spolupráci s rodiči a společných akcích s nimi se podílí všichni zaměstnanci školy. Škola také spolupracuje se zřizovatelem, ZŠ, s odborníky poskytujícími pomoc dětem (s PPP, SPC, s logopedy...).

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V naší mateřské škole pracují dvě učitelky a jedna provozní pracovnice. Obě učitelky mají předepsanou odbornou pedagogickou způsobilost. Své pedagogické obzory si dále rozšiřují samostudiem, odbornými kurzy, semináři a školeními. Své úspěchy, zkušenosti a poznatky si zaznamenávají ve svém PROFESNÍM PORTFOLIU. Ředitel vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogů. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou jasně vymezeny v jejich pracovní náplni.

Učitelky mají ve třídě zpracovaný plán "Jednotného působení" - který je součástí TVP. Pracovní doba všech pracovníků je organizována tak, aby při všech činnostech byla zajištěna dětem optimální péče. Překrývání učitelů je zajištěno tři dny v týdnu 2,5 hodiny - na pobyt venku.

Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, jsou diskrétní. Při potřebě specializovaných službách, pro které není učitel dostatečně kvalifikován - logopedie, RHB, psycholog... spolupracuje s odborníky.

Záměry:

- Zajistit překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny denně, ideálně už na řízené činnosti

- Umožnit další vzdělávání pedagogů v oblasti dvouletých dětí, integrace, inkluze, osobnostně - sociální rozvoj ...

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce pedagogů a rodičů považujeme za velmi důležitou. Respektujeme, že ve výchově má prvořadý úkol rodina a škola toto pouze doplňuje. Snažíme se od začátku docházky dítěte do naší mateřské školy navázat úzkou spoluprací s rodinou. V případě výchovných či jiných problémů hledáme s rodiči společné řešení. Rodiče pravidelně informujeme o dění ve třídě a to individuálními rozhovory, informacemi na nástěnkách nebo mailovou korespondencí. Podněty a připomínky rodičů zohledňujeme jak při tvorbě Školního vzdělávacího programu, tak i Třídního vzdělávacího programu. Mateřská škola pořádá různé akce společné pro rodiče a děti. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se těchto školních akcí, mohou vstupovat do her svých dětí ve třídě. (besídky, focení, školní slavnost, čtení v MŠ, představení povolání, návštěva knihovny, ochutnávky... . Při vstupu dítěte do mateřské školy vyplňují rodiče dotazník týkající se zvyklostí dítěte – jak dítě doma oslovují, co ho zajímá, co nemá rádo, z čeho má strach atd. Na základě těchto informací začínáme s dítětem pracovat. Všichni zaměstnanci školky chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Rodiče jsou průběžně informováni o pokrocích svého dítěte. Učitelky se domlouvají s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Nabízíme rodičům poradenský servis (připravenost dětí na vstup do ZŠ, výchovné problémy, logopedie...). Pro rodiče předškoláků je před zápisem organizováno konzultační odpoledne. Snažíme se vyvarovat přílišné horlivosti a řídíme se zlatým pravidlem RADY POUZE NA VYŽÁDÁNÍ. Rodiče jsou pro nás partnerem. Projevili zájem, mohou se spolupodílet na plánování programu mateřské školy, jejich podněty a náměty jsou pro školu přínosem. Zvláštní zřetel věnujeme úzké spolupráci s rodiči dvouletých dětí. Na konci provádíme anonymní dotazníkové šetření, které vyhodnocujeme a s výsledky dále pracujeme.

Řídíme se heslem spokojený rodič = spokojené dítě = spokojená učitelka.

Záměry:

- Hledat nové formy zapojení rodičů do života mateřské školy

- Zajistit odborníka na besedu s rodiči

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme z pedagogické diagnostiky a z doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Vytváříme podmínky pro rozvoj a vzdělání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dostatečnou vzdělávací nabídku pro tyto děti. Volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, je v souladu se stanoveným stupněm podpůrných opatření.

- Při prvním stupni podpůrných opatření zpracovává škola plán pedagogické podpory (PLPP) podle konkrétních vzdělávacích potřeb dítěte (nemusí být doporučení ŠPZ). S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všichni učitelé. Obsahuje popis obtíží dítěte a stanovení cílů podpory. Naplňování cílů PLPP vyhodnocujeme nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření společně s rodiči. Pokud nedojde k pokroku, doporučujeme návštěvu ŠPZ.
- Od druhého stupně podpůrných opatření zpracovává mateřská škola Individuální vzdělávací plán (IVP) a to na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Součástí IVP je i deník pokroků dítěte zpracováváný průběžně za spolupráce rodičů. Naplňování IVP vyhodnocujeme s rodiči čtvrtletně a ve spolupráci s ŠPZ nejméně jednou ročně.

Vyhodnocení IVP:

- 3x ročně s rodiči – listopad, únor, květen
- 1x ročně s ŠPZ

Při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zajistíme snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy a přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření a doporučení ŠPZ.

Spolupracujeme nejen s rodiči, ale i s dalšími odborníky (ŠPZ, psycholog, speciální pedagog, logoped..). Snažíme se o maximální možnou individualizaci a zapojení dítěte do kolektivu třídy.

Zaměřujeme se na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky na úrovni odpovídající stupni postižení. Ve třídě podporujeme prosociální chování mezi dětmi.

Záměry:

- zajistit *bezpečné prostředí mateřské školy s ohledem na potřeby dítěte se SVP (bezbariérový přístup, zvýšený bezpečnostní dohled) a personální zajištění*
- *zajistit kompenzační (technické a didaktické) pomůcky pro děti se SVP*

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí nadaných dětí vycházíme z pedagogické diagnostiky a z doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Na základě zjištěného zajišťujeme realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory včetně PLPP. Vytváříme *dítěti takové prostředí a materiální zázemí, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet. Nabízíme dostatečné množství podnětů - nabízíme obtížnější zadání a činností pro rozvoj jeho kognitivní schopnosti, potenciálu (podporujeme zvědavost dítěte, povzbuzujeme ho ke kladení otázek, podporujeme v hledání vlastních cest a způsobů řešení....) Rodičům poskytujeme informace o možnostech zájmových činností a mimoškolních aktivit. hodných pro jejich dítě a tipy pro rozvoj nadání jejich dítěte ve volném čase.*

Spolupracujeme s odborníky, rodiči a hledáme další cesty pro rozvoj dítěte. Prohlubujeme si znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí.

Záměry:

- *Prohloubit si poznatky ve vztahu k tomuto tématu*
- *Doplnit nabídku her a didaktického materiálu*

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena i hračkami a pomůckami vhodnými pro děti od dvou do tří let. Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami viz Adaptační plán. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Respektujeme specifika věku. Převažují spontánní činnosti nad řízenými.

Klademe důraz na volnou hru a podnětné prostředí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě je v naší školce pozitivně přijímáno. Dětem dopřáváme dostatek času a prostoru pro hru a pohyb. Při práci s těmito dětmi vycházíme z metod náodoby, prožitkového učení, situačního učení a z učení činnostmi a hrou. U dětí podporujeme vytváření pozitivních vztahů, což vede k navázání oboustranné důvěry a získání jistoty.

Učitelé uplatňují k dítěti pozitivní a laskavý přístup s velkou mírou tolerance. Společně s učitelkou si děti vytváří pravidla a rituály, která se učí respektovat. Nastavená pravidla ve školce pomáhají minimalizovat riziko úrazu. Při práci s dětmi respektujeme Maslowovu pyramidu potřeb a specifika věku. Plánování všech činností vychází ze zájmu dětí a jejich individuálních potřeb. Dětem dopřáváme dostatek času a prostoru pro hru a pohyb. Při práci s těmito dětmi vycházíme z metod nápodoby, prožitkového a situačního učení, z učení činnostmi a hrou. Volíme individuální formu práce, nebo v menších skupinách.

Hračky a pomůcky pro dvouleté děti jsou umístěny ve spodních skříňkách. Drobný materiál je umístěn mimo dosah dvouletých dětí. Také pomůcky, které jsou pro dvouleté děti nebezpečné, jsou uloženy tak, aby k nim tyto děti neměly přístup. Tím je zajištěna bezpečnost dětí. Vybavení hračkami a pomůckami je průběžně obnovováno a doplňováno dle finančních možností. Při plánování činností vycházíme z jednoduchosti, časové nenáročnosti a známého prostředí

Záměry:

- Upravit prostředí *tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.*
- *Vybavit školku dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.- přebalovací pult, nočníky*
- *Vyřešit likvidaci jednorázových plen*
- *Vybavit šatnu dostatečně úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby*
- *Zajistit vyhovující režim dne, který respektuje potřeby těchto dětí, zejména úprava času stravování a to hlavně dostatečným personálním obsazením*

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Naše školka Litvínovice 49 je odloučeným pracovištěm Základní a mateřské školy Šindlovy Dvory 40. Jedná se o jednotřídní školku s heterogenní skupinou dětí s kapacitou 16 dětí.

Výhodou naší školy je téměř rodinné prostředí a menší počet dětí, což nám dává větší prostor, pro individuální práci nebo práci v menších skupinách. Velký důraz klademe na samostatnost dětí a na rozvoj mezilidských vztahů. Děti vedeme k zájmu o přírodu a vše živé. Ven chodíme za každého počasí. Dáváme dětem velký prostor pro samostatnost a ohleduplnost k mladším kamarádům.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

U zápisu lze upřednostnit naši mateřskou školu,

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Učitelé se v naší školce překrývají - souběžně působí 3x týdně 2,5 hodiny většinou na vycházku.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Do naší mateřské školy jsou po řádném zápisu přednostně přijímány děti podle daných kritérií.

- Děti rodičů s trvalým pobytem v Litvínovicích, Šindlových Dvorech a Mokrém.
- Zdravotní způsobilost, včetně absolvování stanovených očkování – doloženo

potvrzením lékaře

O přijetí dítěte rozhoduje ředitel školy a zákonní zástupci jsou následně písemně vyzooměni rozhodnutím o přijetí, proti kterému se mohou odvolat do 15 dnů od převzetí rozhodnutí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Motto:

„VŠECHNO, CO OPRAVDU POTŘEBUJU ZNÁT o tom, jak žít, co dělat a jak vůbec být, JSEM SE NAUČIL V MATEŘSKÉ ŠKOLCE. Moudrost mě nečekala na vrcholu hory zvané postgraduál, ale na pískovišti v nedělní škole. Tohle jsem se tam naučil:

O všechno se rozděl.

Hraj fér.

Nikoho nebij.

Vracej věci tam, kde jsi je našel.

Uklízej po sobě.

Neber si nic, co ti nepatří.

Když někomu ublížíš, řekni, promiň.

Před jídlem si umyj ruce.

Splachuj.

Teplé koláčky a studené mléko ti udělají dobře.

Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj.

Každý den odpoledne si zdřímni.

Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytni někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě.

Nepřestávej žasnout. Vzpomeň si na semínko v plastickém kelímku – kořínky míří dolů a rostlinka stoupá vzhůru a nikdo vlastně neví jak a proč, ale my všichni jsme takoví.

Zlaté rybičky, křečci a bílé myšky a dokonce i to semínko v kelímku – všichni umřou. My také. A nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a první slovo, které ses naučil – největší slovo ze všech – DÍVEJ SE.

Všechno, co potřebujete znát, tam někde je. Slušnost, láska a základy hygieny. ekologie, politika, rovnost a rozumný život....“.

ROBERT FULGHUM

V naší mateřské škole poskytujeme vzdělání všem dětem od dvou let věku. Základní myšlenka koncepce naší mateřské školy vychází z výše uvedeného úryvku z knihy „Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské školce“ Roberta Fulghama. Předškolní období je z hlediska každého dítěte mimořádné a neopakovatelné. Pro většinu dětí je mateřská škola prvním kontaktem s větší skupinou dětí a přechod do mateřské školy z domácího prostředí by měl být nenásilnou formou doplnění rodinné výchovy. Dítě je v naší škole bezpodmínečně přijímáno. Všichni zaměstnanci se snaží, aby pokud možno každý den prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostnou událostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých základů do života. Učitelka je v naší škole dítěti průvodcem, rádcem a partnerem na cestě za poznáním a věděním.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Vést děti k samostatnosti ve všech oblastech – sebeobsluha, uvažování, rozhodování, k rozvoji komunikačních schopností
- Vést děti k zájmu o přírodu a k lásce ke všemu živému
- Vytvořit dětem takové prostředí, kde se budou cítit spokojeně a bezpečně

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání je v naší škole uskutečňováno ve všech činnostech a situacích formou spontánních (vycházejí ze samostatné činnosti dítěte, jeho individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby objevovat, nejdůležitějším druhem této činnosti jsou všechny druhy her, manipulace, experimentování) a řízených aktivit (didakticky zacílená činnost, která využívá prožitkové učení, experimentování - počítá s aktivní účastí dítěte - ne předkládání již hotových poznatků). Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti. Škola uplatňuje individuální, skupinovou a hromadnou (frontální) formu vzdělávání. Snažíme se upřednostňovat individuální, skupinovou formu vzdělávání před hromadnou (frontální) formou.

Metody vzdělávání:

Klademe velký důraz na celkovou samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout. Vzdělávací program je individualizovaný, učitelka hledá optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky. Snahou je respektovat individuální potřeby dětí. Využívat především herních forem a metod práce jako například metody prožitkového a kooperativního učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení.

Preferencí je učení na základě praktické zkušenosti, na základě přímých zážitků. Všechny aktivity jsou vzájemně provázané a vyvážené. Děti mají dostatečný prostor pro volnou hru.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Při prvním stupni podpůrných opatření zpracovává škola plán pedagogické podpory (PLPP) podle konkrétních vzdělávacích potřeb dítěte (nemusí být doporučení ŠPZ). S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všichni učitelé. Obsahuje popis obtíží dítěte a stanovení cílů podpory. Naplňování cílů PLPP vyhodnocujeme nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření společně s rodiči. Pokud nedojde k pokroku, doporučujeme návštěvu ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Od druhého stupně podpůrných opatření zpracovává mateřská škola Individuální vzdělávací plán (IVP) a to na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Součástí IVP je i deník pokroků dítěte zpracováváný průběžně za spolupráce rodičů. Naplňování IVP vyhodnocujeme s rodiči čtvrtletně a ve spolupráci s ŠPZ nejméně jednou ročně.

Vyhodnocení IVP:

- 3x ročně s rodiči – listopad, únor, květen
- 1x ročně s ŠPZ

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Všem dětem v naší škole poskytujeme optimální podmínky pro správný rozvoj.

Při vstupu dětí do mateřské školy mají děti dostatek času zvyknout si, adaptovat se na pobyt a každodenní činnosti v mateřské škole. Děti vedeme k samostatnosti v sebeobsluze, hygieně, stolování. Velký prostor věnujeme tomu, aby se děti naučily komunikovat s ostatními dětmi, s učitelkou, spolupracovat, hrát si ve skupině s ostatními dětmi. Vzdělávání se uskutečňuje v průběhu celého dne a prostřednictvím všech činností. Děti mají dostatečný prostor pro volnou hru. Denně jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Využíváme metod prožitkového, situačního, kooperativního učení, učení hrou, nápodobou, hrou v roli a přímou činností s dětmi. S dětmi pracujeme individuálně, frontálně nebo skupinově. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Vedeme záznamy o vzdělávání jednotlivých dětí, o jejich vývojových a vzdělávacích pokrocích.

Společně s učitelkou si děti vytváří pravidla a rituály, která se učí respektovat. Nastavená pravidla ve školce pomáhají minimalizovat riziko úrazu. Při práci s dětmi respektujeme Maslowovu pyramidu potřeb viz obrázek. Plánování všech činností vychází ze zájmu dětí a jejich individuálních potřeb.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Na cestě za poznáním

Název integrovaného bloku	Na cestě za poznáním
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>V tomto integrovaném bloku se seznámíme s prostředím mateřské školy. Adaptaci dětí na mateřskou školu je věnován dostatečně dlouhý prostor. Na nikoho se nechvátá, každému dopřejeme dostatek času. Aby se ve školce nikomu nic nestalo, vytvoříme si společně pravidla soužití, která nám pomohou v v mateřské škole vytvořit harmonické prostředí. Pravidla jsou znázorněna piktogramy, aby byla srozumitelná všem. Ve školce také budeme navazovat nová přátelství. Poznáme, jak důležitá je pro každého rodina. Ukážeme si, že každý má na světě svoje místo, každý umí něco jiného a všichni jsme potřební – budeme se seznamovat s různými povoláními, s různými národy. Načerpáme plno nových informací v knihovně, divadle a na jiných zajímavých místech. Vysvětlíme si, proč naše tělo potřebuje dostatek pohybu, vitamínů. A v neposlední řadě budeme věnovat dostatečný prostor prevenci.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Jaké to je ve školce (adaptace) • Ve školce je bezva (pravidla soužití) • Jaké je to venku? (bezpečnost) • Máma, táta, brácha, sestra (rodina) • Ten umí to a ten zas tohle (povolání) • Hola, hola škola volá (zápis) • Jak si žije u protinožců? (lidé celého světa) • Vypadám jinak? (různá postižení, odlišnosti) • Chci být fit (zdravý životní styl – jídlo, sporty, hygiena...) • Já jsem holka, ty jsi kluk (lidské tělo) • Nejsme žádná mrňata (slušné chování)

Název integrovaného bloku	Na cestě za poznáním
	<ul style="list-style-type: none"> A jiná další témata týkající se okolního světa dle aktuální potřeby

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p>
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
nese důsledky		být aktivní i bez jejich opory uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) domluvit se slovy i gesty, improvizovat vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>	<p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p>	<p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>
<p>komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou</p>	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
<p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>pohody</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
<p>zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p>	<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p>
<p>ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p>	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí</p>	<p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p>
<p>napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p>	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>
	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
	<p>seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p>
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p> <p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p>
<p>se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p>
<p>je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p> <p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p>	<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
	<p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>
	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p>
		<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.1.2 Na cestě do přírody

Název integrovaného bloku	Na cestě do přírody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Zelená značka nás dovede do přírody, seznámíme se s ekosystémem v blízkém okolí. Budeme pozorovat žížaly, mravence, čolky, šneky a další zvířátka. Půjdeme se podívat na domácí, ale i exotická zvířátka, ukážeme si, kde žijí. Budeme se rozplývat nad krásou a proměnlivostí přírody a hlavně se naučíme pořádně dívat okolo sebe. Poznáme, jak se příroda v průběhu roku mění, co vše ji ovlivňuje. Nečeká nás jenom pozorování, ale i bádání, experimentování a drobné pokusy. Společně zavřeme oči a představíme si, jak to vypadá ve vesmíru a až oči otevřeme, budeme zase zpátky na Zemi. A aby nám ta naše Země dlouho vydržela, vysvětlíme si, co všechno můžeme pro přírodu a naši planetu Zemi udělat, jak jí pomáhat a chránit vše co na ní žije.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Čáry, máry ententýky (exotická zvířata) • Co se děje v trávě (hmyz, louka) • Jako kapr ve vodě (vodní svět) • Na návštěvě u babičky (domácí zvířata) • O lišce Bystroušce (volně žijící zvířata, les) • Vyletěla holubičky ze skály (ptáci) • Kapala kapka, kapala (voda) • Třesky plesky, hromy blesky (živly) • U nás na zemi (ekologie) • Ovoce a zelenina • Lesní plody • Táta včera na venku, našel první sněženku (příchod jara) • Mami, z čeho se vyrábí papír? (suroviny) • Co je za mraky? (vesmír) • A jiná další témata týkající se přírodních krás dle aktuální potřeby

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení	
	si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimát si nepořádků a škod, upozornit na ně
		vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit,	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p> <p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p> <p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>
<p>řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>
<p>se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)</p>	<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>
<p>dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky</p>	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní</p>	<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	
	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</p>	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>
	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>
<p>řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>rozvoj kooperativních dovedností</p>	<p>spolupracovat s ostatními</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všimá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí;</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p>	<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>mateřské škole i na veřejnosti) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>
	<p>seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p>	<p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>
<p>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>
	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>
	<p>rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p>
	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p>
	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>
	<p>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a</p>	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	apod. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zachovávat správné držení těla
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

6.1.3 Na cestě k domovu

Název integrovaného bloku	Na cestě k domovu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Kde je to doma? Přece tam, kde je mi dobře. Červená značka nám ukáže cestu, při prozkoumávání blízkého, ale i dalekého okolí. Aby se nám při této cestě nic nestalo, budeme věnovat dostatek času bezpečnosti a dopravní výchově. Seznámíme se s různými dopravními prostředky a pravidly, jak se v nich chovat, na co si dát pozor. Ukážeme si, že cestovat se nemusí jenom prstem po mapě a pojedeme na výlet. Kam? Daleko, předaleko. Ukážeme si, jak krásná je naše zem. Co všechno, jaké krásy a poklady u nás v České republice máme.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Okolo Černé věže (České Budějovice) • Je v Mokřem mokro? (Litvínovice, Šindlovy Dvory, Mokré) • Kam až teče Vltava (Praha) • Letem světem (světadíly, národy) • Chvíli krokem, chvíli klusem ujíždíme autobusem (dopravní prostředky) • Vesnice x město • Není zebra jako zebra (bezpečnost na silnici) • A jiná další témata týkající se poznávání světa dle aktuální potřeby

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat,	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řídít a vyhodnocovat	ovlivňovat vlastní situaci	vlastní názory a postoje a vyjadřovat je zorganizovat hru přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	vytváření základů pro práci s informacemi	třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj kooperativních dovedností vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	spolupracovat s ostatními spolupracovat s ostatními
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
pokroky i oceňovat výkony druhých	ovlivňovat vlastní situaci	vlastní názory a postoje a vyjadřovat je zorganizovat hru přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla chovat se obezřetně při setkání s neznámými

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je zorganizovat hru přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost,	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vyjadřovat a projevovat	barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	<p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>
sí uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

6.1.4 Na cestě za tradicemi

Název integrovaného bloku	Na cestě za tradicemi
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Zelená značka nás dovede ke kořenům - tradicím, prostřednictvím kterých nám generace před námi předají své myšlenky, poznání, schopnosti, obyčeje. Budeme se snažit minimalizovat současné konzumní pojetí jednotlivých svátků a vrátit jim jejich kouzlo, teplo a lásku. Během celého roku můžeme slavit a radovat se. Necháme se očarovat kouzlem Adventu, Vánoc, svátkem Tří králů nebo Velikonocemi. Připomeneme si i novější svátky jako den dětí, matek, otců a plno dalších známých i méně známých svátků. Už jenom těch svátků a narozenin během celého roku, které můžeme ve školce všichni společně oslavit. Dokonce si můžeme vytvořit své vlastní tradice. Uspořádat třeba první ročník čeho nás napadne a pak v tradici pokračovat. Také se budeme věnovat hodně pohádkám a příběhům. Můžeme si třeba i nějakou knihu vyrobit. Udělat si vlastní papír atd.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Svátek svatého Václava • Dušičky • Mikuláš • Advent • Vánoce • Tři králové • Masopust • Posvícení

Název integrovaného bloku	Na cestě za tradicemi
	<ul style="list-style-type: none"> • Velikonoce • Čarodějnice • Den knihy • Den matek • Den dětí • A jiná další témata týkající se svátků, tradic dle aktuální potřeby

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p>
<p>uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>
<p>se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)</p>	<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	rozvoj a užívání všech smyslů	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim rozhodovat o svých činnostech
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj kooperativních dovedností	rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	spolupracovat s ostatními vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim rozhodovat o svých činnostech
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p>	<p>poznávání jiných kultur</p>	<p>něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>
	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>
	<p>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>
	<p>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	uvědomění si vlastního těla	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program

4 integrované bloky ŠVP (Na cestě za poznáním, Na cestě do přírody, Na cestě k domovu, Na cestě za tradicemi) obsahují podtémata - názvy a jejich obsah jsou pro učitelku pouze vodítkem při tvorbě třídního programu. U každého integrovaného bloku jsou rozpracovány cíle a očekávané výstupy. Jednotlivé bloky by měly ve vyváženém poměru během celého školního roku tvořit ucelenou vzdělávací nabídku. Obsah bloků odpovídá vzdělávacímu obsahu stanovenému ve vzdělávací nabídce v RVP PV. Plánování je systematické, promyšlené a vychází z přirozeného zájmu dětí. Práce s tématy je flexibilní. Učitelka může témata spojovat, přejmenovávat, věnovat tématu různě dlouhou dobu, vždy podle potřeby dětí. Témata jsou volena aktuálně dle situace a momentálního zájmu dětí. K tématům se učitelka může podle zájmu dětí průběžně vracet. Plánování vychází z předchozí pedagogické diagnostiky dané skupiny dětí.

Při plánování jakékoliv činnosti v mateřské škole si vždy odpovíme na tři otázky (rámcové cíle):

- Co touto činností rozvíjíme?
- Jakou hodnotu dítě touto činností získává?
- Rozvíjíme touto činností samostatnost a má dítě možnost volby?

Při zpracovávání Třídního vzdělávacího programu si pak učitelka k danému podtématu stanoví konkrétní cíle z daného integrovaného bloku Školního vzdělávacího programu a očekávané výstupy (náročnost cílů a výstupů odpovídá dané věkové skupině dětí).

Všechny učitelky vedou děti k průběžnému naplňování dílčích cílů a rozvíjení funkčních gramotností, což vede k postupnému získávání klíčových kompetencí.

Funkční gramotnosti

1. Předčtenářská - Cílem naší MŠ je průběžně startovat, upevňovat a procvičovat dovednosti související s přípravou na čtení a psaní - pojmenovat věci a jevy, kterými je dítě obklopeno, porozumět slovům a výrazům, verbálně komunikovat, formulovat srozumitelně své pocity a myšlenky.

Nabízené činnosti: propojování (propojení daného s tím co vím), vizualizace (vytvořit co nejpřesnější představu), předvídání (dokončit příběh na základě zkušeností), usuzování (dokončení příběhu na základě indicií), shrnování (dokáže vybrat podstatné), předčítání úryvků, vymyšlení jiných verzí vyústění příběhů (co by se stalo, kdyby...), napravování chování hrdinů, řešení situací s využitím vlastních nápadů a fantazie, obrázkové čtení, čtenářské kostky, zapisování děje pomocí piktogramů, kódování, dějové mapy, zapojení knih a encyklopedií do volné hry....

2. Předmatematická - Cílem naší MŠ je rozvíjet matematické představy dětí. Do vzdělávací nabídky zařazujeme činnosti související s orientací v prostoru, matematickými představami a řešením problémových situací. Děti vedeme k tomu, aby uměly rozlišovat znaky a detaily, kreslit geometrické tvary, chápat matematické pojmy související s aritmetikou, časové a prostorové vztahy, aby měly představu o číslech a číselných řadách, rozvíjíme motoriku, sluchové a zrakového vnímání a rytmus.

Nabízené činnosti: porovnávání, třídění, řazení, uspořádávání, činnosti na koncentraci pozornosti a krátkodobou paměť, hry na rozvoj logického myšlení, práce s grafickými symboly, piktogramy, hry na koordinaci oko – ruka, hry na rozvoj představivosti a fantazie, deskové a společenské hry, orientace v mapě, zkoušet postupovat podle návodu, práce s váhou pracovní listy...

3. Finanční - Cílem naší MŠ je seznámit dítě se světem peněz a jak s nimi zodpovědně hospodařit. Formou hry se děti učí pracovat s bankomatem a nakupovat, musí se rozhodovat, co si z omezeného finančního rozpočtu mohou dovolit koupit, a jsou vedeni ke spořivosti.

Nabízené činnosti: námětové hry na obchod, výroba peněz, nákupy s dětmi v opravdickém obchodě, pracovní listy, vytváření hodnotových představ, porovnávání - méně x více, návštěva různých obchodů – pekárna, cukrárna..., výběr z bankomatu.....

4. Přírodovědná - Cílem naší MŠ je vést děti k odpovědnému vztahu k přírodě a pochopení její nenahraditelné ceny pro život všech. Zaměřujeme se na poznávání životního (přírodního i umělého) prostředí, na uvědomování si nezbytnosti zachování podmínek života a na poznávání vztahu člověka a životního prostředí.

Nabízené činnosti: péče o záhonky, sázení, péče o domácí mazlíčky, zahradnické práce, pokusy, experimenty, poznávací činnosti, pozorování přírodních jevů – koloběh vody..., poznávání plodů, poznávání stromů a květin, tvoření s přírodninami, pozorování zvířat, výlety do přírody, návštěva muzea, návštěva ZOO, statku, útulku.....

5. Sociální - Cílem naší MŠ je podpora rozvoje sociálních a společenských návyků a postojů. Děti vedeme k respektování předem domluvených pravidel, k přizpůsobení svého chování, ke spolupráci a dodržování pravidel slušného chování. Dětem jdeme svým chováním příkladem a poskytujeme jim pozitivní zpětnou vazbu při žádoucím chování.

Nabízené činnosti: prosociální hry, seznamovací hry, hry na podporu sebeuvědomování, sebeovládání, spolupráci ve skupině, respektování pravidel, hry na rozvoj empatie, hry, při nichž se musí děti domlouvat, spolupracovat, volná hra, podporování navazování vztahů, hry v kolektivu,

Nabízené činnosti: navozování situací, při kterých se učí řešit konflikty, podpora sounáležitost dětí – výroba tabla, zapojení do veřejně prospěšných prací – úklid, pomoc mladším dětem..., hry na dorozumívání se gesty, pantomima, podporujeme děti v samostatnosti a samostatnosti v sebeobsluze.....

6. Informační – Cílem naší MŠ je seznámit děti se základními informačními technologiemi a možnostmi jejich využití. Děti vedeme k tomu, aby věděli, kde informace vyhledat – knihy, počítač, internet, ústní forma...

Nabízené činnosti: činnosti podporující práci s encyklopediemi, počítačem, telefonem, televizí, časopisy, novinami...., návštěva pošty, práce s dopisem, pohledem, práce na smart tabletu, s počítačem....., zařazování aktuálních témat, hra s technickými hračkami - seva, lego, seznamování s řemesly, povoláními...

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Třídní vzdělávací program je vždy na období jednoho roku.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Na úrovni školy - Evaluace podmínek vzdělávání	hodnocení podmínek ve vztahu k RVP PV: věcných podmínek, životosprávy, psychosociálních podmínek, organizačních podmínek, personálních podmínek	porady, monitoring, kontrolní činnost, dotazníky	1x ročně	všichni zaměstnanci
Na úrovni školy - Osobní rozvoj pedagogů	uplatňování nových poznatků z absolvovaných seminářů, ze samostudia, a z autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu	záznamy z evaluace TVP, konzultace, sebereflexe, pedagogické rady, hospitace, dotazník, Profesní portfolio	1x ročně závěr školního roku	vedoucí učitelka, učitelka
Na úrovni školy - Vzdělávací výsledky	zhodnocení výsledků vzdělávání z hlediska získání vědomostí, dovedností, návyků	kontroly, hospitace	průběžně	vedoucí učitelka
Na úrovni třídy - Evaluace individuálních plánů a plánů pedagogické podpory	zhodnotit osobní pokroky dětí s IVP, PLPP	písemný záznam, portfolio, konzultace učitelek, konzultace s rodiči, pedagogické rady, konzultace s ŠPZ	Vyhodnocení PLPP: ☒ po třech měsících, následně doporučení do PPP Vyhodnocení IVP: ☒ 3x ročně s rodiči – listopad, únor, květen ☒ 1x ročně s ŠPZ	učitelky
Na úrovni školy - Evaluace	zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z	kontroly, hospitace, monitoring,	průběžně,	učitelky

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
průběhu vzdělávání	hlediska používaných metod a forem práce, naplňování cílů a záměrů ŠVP	pedagogické rady	závěr školního roku Časový rozvrh: průběžně, závěr školního roku	
Na úrovni školy - Spolupráce s partnery školy	zhodnocení zvolených metod, forem spolupráce a naplnění záměrů v této oblasti stanovených v Školním vzdělávacím programu Časový rozvrh: průběžně	dotazník, fotodokumentace, rozhovory s rodiči, pedagogické rady, akce školy	průběžně	vedoucí učitelka, učitelé, rodiče (zřizovatel)
Na úrovni školy - Evaluace ŠVP	kontrola souladu ŠVP ve vztahu k RVP PV a platné legislativě	ŠVP, aktuální RVP PV, zákon, vyhlášky..., pedagogická rada	1x za 3 roky nebo dříve dle potřeby	vedoucí učitelka, učitelé
Na úrovni třídy - Evaluace integrovaných bloků	zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, vyváženost zařazování jednotlivých bloků a prověřit naplnění stanovených cílů, stanovit případná opatření	hodnotící zpráva, pedagogická rada	2x ročně leden, červen	učitelé
Na úrovni třídy - Evaluace podtémat	vyhodnotit naplnění stanovených cílů v rámci vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalších tematických plánů v rámci integrovaného bloku	konzultace učitelek v rámci třídy, evaluační list v TVP, dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči	po ukončení realizace tématu	učitelky
Na úrovni třídy - Přehled o vývoji dítěte	vytvořit přehledy o rozvoji dětí s portfolii. Portfolia obsahují výkresy s nakreslenou postavou a grafomotorickými listy.	písemný záznam, konzultace učitelek, konzultace s rodiči, pedagogické rady	2x ročně	učitelky